

**Профіль освітньої програми Психологія. Клінічна психологія
першого рівня вищої освіти
зі спеціальності 053 Психологія**

1 – Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецько освіти Кафедра психології
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр з психології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 053 «Психологія» Освітня програма «Психологія. Клінічна психологія»
Опис предметної області	<p style="text-align: center;">Об’єкт вивчення: психічні явища, їх виникнення, функціонування, нормальний і патологічний розвиток; психофізіологічні процеси та механізми; поведінка, діяльність, вчинок; соціальнозумовлена система психічних особливостей індивіда і групи; психодіагностична, психопрофілактична, консультативна, психокорекційна, психотерапевтична діяльність.</p> <p style="text-align: center;">Цілі навчання: формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.</p> <p style="text-align: center;">Теоретичний зміст предметної області: наукові теорії, положення, концепції, система базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, базових знань у сфері психопрофілактичної, психодіагностичної, консультативної та психокорекційної, психотерапевтичної роботи; науково-прикладних завдань роботи клінічного психолога.</p>

	<p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги.</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади (зокрема, прилади для психофізіологічної діагностики), комп'ютерна техніка, сучасні інформаційні та комунікаційні технології (зокрема, платформа Moodle).</p>
Академічні права ви випускників	Бакалавр за спеціальністю 053 Психологія може продовжити навчання в університеті за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набути додаткові кваліфікації в системі післядипломної та неформальної освіти.
Наявність акредитації	Акредитовано 2020 р. (протокол № 11 (28) від 16.06.2020 р. Національної агенції з забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) справа № 0318/АС-20)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/osvitnij-protses-kafedri-psihologiyi/navchalni-planu/
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	<p>На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС.</p> <p>Програма передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ цикл загальної підготовки (ОЗП) (20 кредитів ЄКТС, 600 год.); ▪ цикл професійної підготовки (ОПП) (160 кредитів ЄКТС, 4800 год.; разом з написанням дипломної роботи 4 р.н., проходження практик на 1, 2, 3, 4 р.н.); ▪ цикл дисциплін професійної та практичної підготовки (ВС ППП) (дисципліни вільного вибору студента) (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.).
3 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у галузі психології та клінічної психології, формування наукових уявлень про природу психіки, про методи і результати дослідження психічних явищ, розвиток здатності до застосування психологічних знань, розв'язування актуальних завдань і практичних проблем в умовах професійної діяльності	

клінічного психолога (психодіагностика, психопрофілактика, консультування, психокорекція, психотерапія) у різноманітних соціальних інститутах.

4 - Характеристика освітньої програми

Орієнтація освітньої програми

Структура програми передбачає вирішення практичних проблем та актуальних спеціалізованих психологічних завдань у сфері професійної діяльності клінічного психолога:

– психопрофілактичної (збереження психічного і психологічного здоров'я, своєчасне попередження проблем у розвитку особистості, міжособистісних стосунках, здійснення психологічного супроводу особистості, яка опинилась у складних життєвих обставинах);

– психодіагностичної (обґрунтований вибір діагностичних методів, методик, проведення діагностичного обстеження, обробка, аналіз та інтерпретація результатів, формулювання діагностичного висновку та прогнозу, експертної оцінки);

– консультативної (надання психоконсультативної допомоги населенню);

– корекційної (корекція психічних станів і особливостей поведінки, розкриття потенціалу особистості та оптимізація діяльності з застосуванням сучасних методів та технологій);

– науково-дослідної (проведення психологічних досліджень; планування, організація та проведення психологічних досліджень; обробка, аналіз, систематизація і узагальнення отриманих результатів, підготовка кваліфікаційної роботи), що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації

Загальна освіта зі спеціальності 053 Психологія з фокусом на професійну діяльність клінічного психолога.

Основною метою програми є формування загальних і професійних (фахових) компетентностей. Спрямована на підготовку психолога, який здатний до психодіагностичної, психопрофілактичної, психоконсультативної, психокорекційної, психотерапевтичної роботи з різними категоріями громадян, установ та організацій; психологічний супровід розвитку особистості, розкриття її потенціалу, збереження психічного і психологічного здоров'я; надання

	психологічної реабілітаційної допомоги особистості.
Особливості програми	<p>Програма характеризується двома векторами: фундаментальною підготовкою з академічної психології та засвоєнням вмій та універсальних знань з прикладної психології. Особливостями програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практико-орієнтований підхід; - особистісно-орієнтований підхід до здобувачів та розвиток їх внутрішньої готовності до професійної діяльності; - можливість наукового зростання та проведення прикладних досліджень на базі Психологічного центру, Лабораторії психофізіологічних досліджень, Лабораторії психології здоров'я, а також в межах наукових грантів та проектів, зокрема міжнародних; - дотримання стандартів академічної доброчесності.
5 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: http://www.dk003.com]) на посадах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – практичний психолог – 2445.2; – психолог – 2445.2; – консультант психолого-медико-педагогічної консультації – 2340. <p>Фахівець підготовлений до таких видів діяльності: прикладні дослідження і розробки, професійна діяльність клінічного психолога, освіта, охорона здоров'я.</p> <p>Працевлаштування можливо у медичних, лікувально-профілактичних, освітніх закладах, інклюзивно-ресурсних центрах, закладах соціальної допомоги, в центрах практичної психології та соціальної роботи; в громадських організаціях, спортивних закладах тощо незалежно від форми власності.</p>
Подальше навчання	<p>Бакалавр за спеціальністю 053 Психологія може продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набути додаткові кваліфікації в системі післядипломної та неформальної освіти.</p>
6 - Викладання та оцінювання	

<p>Викладання та навчання</p>	<p>Викладання і навчання здійснюється на засадах студентоцентрованого підходу, технологій проблемно-орієнтованого та диференційованого навчання, самонавчання, інтенсифікації та індивідуалізації навчання, з використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle).</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувачів з викладачами та науковцями, залучення до консультування здобувачів психологів-практиків; сприяння участі здобувачів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах, науково-практичних конференціях.</p> <p>Реалізується через кредитнотрансферну систему організації навчання, навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості, самонавчання.</p> <p>Викладання проводиться у формі: лекцій і практичних занять, самостійної роботи на основі підручників, вивчення сучасних наукових психологічних джерел та з використанням елементів дистанційного навчання, консультацій із викладачами, навчальної і виробничої практик, підготовки курсових і кваліфікаційної роботи.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-рейтинговою системою.</p> <p>Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з усіх видів практик, захист курсових робіт, державна атестація. Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі публічного захисту (демонстрації кваліфікаційної роботи) та атестаційного екзамену. Передбачає можливість апеляції.</p>
<p>7 - Перелік компетентностей випускника</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології та</p>

	клінічної психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, готовність приймати відповідальність за рішення в межах професійної діяльності.
	ЗК 03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 05. Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 06. Здатність приймати обґрунтовані рішення, аналізувати власну діяльність.
	ЗК 07. Здатність генерувати нові ідеї), здатність до нестандартних рішень в проблемних ситуаціях (креативність).
	ЗК 08. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до толерантної поведінки.
	ЗК 09. Здатність працювати в команді.
	ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, здатність використовувати законодавчу базу в професійній діяльності.
	ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ЗК 12. Здатність до застосування іноземної мови в професійній сфері, здатність до академічної мобільності.
Спеціальні (фахові,	СК 01. Здатність оперувати категоріально-

предметні) компетентності (СК)	понятійним апаратом психології, розуміння походження психічних розладів і психологічних проблем.
	СК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
	СК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків
	СК 04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
	СК 05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
	СК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження, з урахуванням нозологічних та індивідуально-психологічних характеристик.
	СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані структуровані висновки та рекомендації, інформувати про результати і надані рекомендації.
	СК 08. Здатність виявляти цілі і самостійно або в команді розробляти програми психологічної допомоги і психологічного втручання з урахуванням нозологічних та індивідуально-психологічних характеристик, організовувати і надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
	СК 09. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу для груп підвищеного ризику соціальної дезадаптації відповідно до запиту, в тому числі з питань охорони психічного здоров'я.
	СК 10. Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики.
	СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
	СК 12. Здатність до встановлення і підтримання конструктивної міжособистісної взаємодії, емпатії, встановлення довірливого контакту, переконання і підтримки.

	<p>СК 13. Здатність застосовувати методи емоційної і когнітивної регуляції власного психологічного стану і діяльності.</p>
	<p>СК 14. Здатність до консультативної роботи з поширеними проблемами психічного здоров'я та психосоціального благополуччя, створення сприятливого психологічного середовища.</p>
	<p>СК 15. Здатність до моніторингу і оцінки ефективності психологічної допомоги.</p>
<p align="center">8 - Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
<p>ПР 01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми, пропонувати шляхи їх розв'язання.</p>	
<p>ПР 02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ (в т.ч. патологічні) в контексті професійних завдань.</p>	
<p>ПР 03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p>	
<p>ПР 04. Обґрунтовувати власну позицію, робити аргументовані і структуровані висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p>	
<p>ПР 05. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p>	
<p>ПР 06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p>	
<p>ПР 07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p>	
<p>ПР 08. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.</p>	
<p>ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p>	
<p>ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p>	
<p>ПР 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу і психологічного втручання з урахуванням специфіки запиту, аналізувати власну діяльність і забезпечувати її ефективність.</p>	
<p>ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психічного здоров'я.</p>	

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, а також до осіб з особливими потребами.	
ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	
ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	
ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлювати межі власної компетентності.	
ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	
ПР 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії	
9- Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Викладачі, що забезпечують освітню-професійну програму відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми, є співробітниками університету, відповідальні за курси мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної підготовки. 45% викладачів мають кваліфікаційні документи, пов'язані з володінням іноземною мовою на рівні B 2.
Матеріально-технічне забезпечення	Охоплює: <ul style="list-style-type: none"> – навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети; – комп'ютерні класи; – пункти харчування; – точки безкоштовного, бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – спортивні зали; – Лабораторія психофізіологічних досліджень, яку оснащено 9 комп'ютерами з каналами доступу до мережі Internet та обладнанням для проведення психофізіологічних досліджень; – Лабораторія психології здоров'я, яку оснащено 2 ноутбуками, сканером, принтером, килимом, магнітно-маркерною дошкою, восковими планшетами, наборами LEGO, стимульним

	<p>матеріалом (камінням, мушлями), місцем для роботи з дітьми каналами безкоштовного доступу до мережі Internet.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний сайт: https://mdpu.org.ua/;</p> <ul style="list-style-type: none"> – необмежений безкоштовний бездротовий доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – дистанційна освітня платформа Moodle. <p>Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до мережі Інтернет, авторських розробок професорсько-викладацького складу.</p> <p>Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та іншими внутрішніми положеннями.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і включає: освітні програми, які затверджені у визначеному порядку, вміщують опис загальних та фахових програмних компетентностей та результатів навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; навчальний план, затверджений у вищезазначеному порядку; навчально-методичне забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану: типових і робочих навчальних програм дисциплін, лекційного комплексу, плани практичних занять, методичні вказівки і тематики курсових проєктів; програми практик; методичні вказівки щодо виконання курсових і дипломних (кваліфікаційних) робіт; пакети комплексних контрольних робіт.</p>
<p>10 - Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.</p> <p>Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість</p>

	<p>навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Програма передбачає можливості навчання іноземних громадян.</p> <p>Набір здійснюється згідно з ліцензією АЕ-№636500 від 19.06.2015 року та рішенням Акредитаційної комісії Міністерства Освіти і Науки України від 30.06.2015 (протокол № 117).</p>